Intitulé : Landsverordening houdende regels inzake politieke partijen

Citeertitel: Landsverordening politieke partijen

Vindplaats : AB 2001 no. 96

Wijzigingen: AB 2020 no. 153

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

Een politieke partij in de zin van deze Landsverordening is een in Aruba gevestigde vereniging van personen die zich ten doel stelt het leveren van een bijdrage aan de gedachtevorming over politieke en maatschappelijke ontwikkelingen, het bevorderen van de politieke belangstelling en wilsvorming van de burgers en het selecteren en stellen van kandidaten voor de verkiezing van de leden van de Staten.

Artikel 2

Politieke partijen kunnen slechts aan de verkiezing van de leden van de Staten deelnemen, indien zij de in deze landsverordening gestelde voorwaarden en voorschriften in acht nemen.

§ 2. De Electorale Raad

Artikel 3

1. Er is een Electorale Raad.
2. De Electorale Raad functioneert onafhankelijk van de Staten en de regering.

Artikel 4

1. De Electorale Raad is belast met de bij of krachtens deze landsverordening aan hem opgedragen taken.
2. De Electorale Raad treedt tevens op als hoofdstembureau voor de verkiezing van de Staten.

Artikel 5

1. De Electorale Raad bestaat uit een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter en drie leden, welke laatste elk een plaatsvervanger kennen.

2. De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter worden aangewezen door respectievelijk de president van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie en de voorzitter van de Algemene Rekenkamer.

3. De drie politieke partijen op wier lijsten bij de laatstgehouden verkiezing van de leden van de Staten de hoogste aantallen zijn uitgebracht, wijzen elk een lid en zijn plaatsvervanger aan.

Artikel 6

1. De in artikel 5, tweede lid, bedoelde leden worden benoemd voor een periode van vier jaar. Hij die ter vervulling van een opengevallen plaats is benoemd, treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats hij is benoemd, had moeten aftreden.

2. De in artikel 5, derde lid, bedoelde leden worden voor een periode die eindigt een maand nadat de Staten na een verkiezing in nieuwe samenstelling voor het eerst zijn bijeengekomen.

§ 3. De registratie van politieke partijen

Artikel 7

Een politieke partij dient door de Electorale Raad overeenkomstig de bepalingen van deze paragraaf te zijn geregistreerd.

Artikel 8

De registratie van een politieke partij door de Electorale Raad geldt tevens als de erkenning, krachtens artikel 1666 van het Burgerlijk Wetboek vereist om als rechtspersoon te kunnen optreden.

Artikel 9

1. Om door de Electorale Raad te kunnen worden geregistreerd, dient een politieke partij te zijn opgericht bij notariële akte waarin de statuten van de vereniging zijn opgenomen.

2. De statuten houden in ieder geval bepalingen in inzake:
- de naam van de politieke partij;
- de doelstelling van de partij;
- de verplichtingen die de leden tegenover de partij hebben, of de wijze waarop zodanige verplichtingen kunnen worden opgelegd;
- de wijze waarop het lidmaatschap wordt verkregen en beëindigd;
- de wijze van bijeenroeping van de algemene vergadering;
- de bevoegdheden van de algemene vergadering;
- de wijze van benoeming en ontslag van de bestuurders;
- de regeling van de vertegenwoordigingsbevoegdheid;
- de geldmiddelen en het beheer daarvan;
- een beperking van het stemgerechtigd lidmaatschap tot personen die kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing van de leden van de Staten;

- de verplichting tot het tijdig vóór de verkiezingen publiceren van een politiek programma;
- de procedure voor de opstelling van kandidatenlijsten voor de verkiezing van de leden van de Staten;
- de bevoegdheid tot wijziging van de statuten;de ontbinding van de vereniging.

Artikel 10

1. Een verzoek tot registratie wordt schriftelijk bij de Electorale Raad ingediend.
2. Een verzoek tot registratie, ingediend binnen zes weken vóór de dag van kandidaatstelling, blijft voor daarop volgende verkiezing buiten behandeling.

Artikel 11

Bij het verzoek om registratie worden overgelegd:
a. een afschrift van de notariële akte waarbij de politieke partij is opgericht;
b. een verklaring van de partij, houdende aanwijzing van haar gemachtigde en plaatsvervangend gemachtigde bij de Electorale Raad, welke geldt, zolang zij niet door een andere is vervangen.

Artikel 12

1. De gemachtigde en de plaatsvervangend gemachtigde van de politieke partij bij de Electorale Raad dienen kiesgerechtigd te zijn voor de verkiezing van de leden van de Staten.
2. Een gemachtigde of plaatsvervangend gemachtigde kan slechts voor één politieke partij als zodanig optreden.

Artikel 13

1. De Electorale Raad beschikt op het verzoek binnen drie weken na de ontvangst ervan.
2. Indien het verzoek of de daarbij behorende stukken aanvulling of verbetering behoeven, stelt de Electorale Raad in plaats van op het verzoek te beschikken de verzoeker in de gelegenheid het verzoek of de daarbij behorende stukken aan te vullen of te verbeteren. In dat geval neemt de Electorale Raad een beschikking binnen drie weken na ontvangst van de aanvullingen of verbeteringen.
3. De Electorale Raad beschikt afwijzend op het verzoek om registratie, indien niet is voldaan aan in deze landsverordening gestelde vereisten.

Artikel 14

1. Bij een verzoek om registratie van een politieke partij wordt tevens verzocht om registratie van de aanduiding die geplaatst zal worden boven door de partij in te dienen kandidatenlijsten.

2. De Electorale Raad beslist afwijzend op het verzoek, indien de aanduiding:

a. meer dan 35 letters of andere tekens bevat;
b. zodanig overeenstemt met een reeds geregistreerde aanduiding van een andere politieke partij of met een aanduiding waarvoor reeds een registratieverzoek in behandeling is genomen, dat daardoor verwarring is te duchten;
c. anderszins misleidend is voor de kiezers;
d. strijdig is met de openbare orde.

Artikel 15

Een politieke partij kan bij de Electorale Raad schriftelijk een verzoek indienen tot wijziging van de geregistreerde aanduiding. De artikelen 10, tweede lid, en 14, tweede lid, zijn op het verzoek van overeenkomstige toepassing.

Artikel 16

1. De Electorale Raad besluit tot intrekking van de registratie van de politieke partij, wanneer:

a. de partij daartoe het verzoek doet;
b. de partij heeft opgehouden te bestaan;
c. de statuten van de partij zodanig gewijzigd zijn, dat zij niet meer aan de in deze landsverordening gestelde vereisten voldoen;
d. de partij op grond van artikel 1681 van het Burgerlijk Wetboek vervallen is verklaard van haar hoedanigheid van rechtspersoon.

2. De Electorale Raad besluit tot schrapping van de geregistreerde aanduiding van een politieke partij:

a. in de gevallen, genoemd in het eerste lid;
b. indien de partij voor de laatstgehouden verkiezing van de leden van de Staten geen kandidatenlijst heeft ingediend.

Artikel 17

Een geregistreerde politieke partij doet bij wijziging van de statuten een afschrift van de notariële akte waarin de wijziging is vastgesteld, aan de Electorale Raad toekomen.

Artikel 18

1. De beslissing van de Electorale Raad op een verzoek tot registratie van een politieke partij en op een verzoek tot registratie van

een aanduiding van een politieke partij of tot wijziging van een aanduiding wordt onverwijld aan de verzoeker medegedeeld en zo spoedig mogelijk ter openbare kennis gebracht in de Landscourant van Aruba.

2. De statuten van een politieke partij, alsmede wijzigingen daarvan worden op kosten van de partij in de Landscourant van Aruba openbaar gemaakt.

Artikel 19

1. Tegen een beschikking van de Electorale Raad op grond van deze paragraaf kan een belanghebbende beroep instellen bij het Gerecht in Eerste Aanleg.

2. Het beroep wordt uiterlijk ingediend op de zesde dag na de dagtekening van de Landscourant waarin de beschikking is opgenomen.

3. Tegen de beslissing van het Gerecht staat geen beroep open.

§ 4. De financiële administratie van geregistreerde politieke partijen

Artikel 20

1. Er is een Commissie financiën politieke partijen, hierna te noemen de Commissie.

2. De Commissie heeft als taak het toezien op de financiën van geregistreerde politieke partijen en kandidaten voor het lidmaatschap van de Staten, en daarover te rapporteren.

3. De Commissie functioneert onafhankelijk van de Staten en de regering.

4. De Commissie bestaat uit:

a. de voorzitter van de Electorale Raad;
b. de plaatsvervangend voorzitter van de Electorale Raad;
c. ten hoogste drie onafhankelijke en onpartijdige deskundigen op het gebied van accountancy, benoemd door de in de onderdelen a en b bedoelde personen.

5. De in het vierde lid, onderdeel c bedoelde personen worden benoemd voor een periode van vier jaar en zijn herbenoembaar.

Artikel 21

1. Het bestuur van een geregistreerde politieke partij voert een zodanig ingerichte financiële administratie dat deze te allen tijde een betrouwbaar beeld geeft van de financiële positie van de partij. De financiële administratie bevat in ieder geval een overzicht van:

a. de ontvangen bijdragen;
b. de overige inkomsten;
c. de vermogenspositie;
d. de schulden van de politieke partij.

2. De financiële administratie en de daartoe behorende bescheiden worden gedurende ten minste tien jaar bewaard.

Artikel 22

Jaarlijks voor 1 april zendt een geregistreerde politieke partij aan

de Commissie een jaarverslag waarin ten minste de volgende gegevens van het voorgaande kalenderjaar zijn opgenomen:
a. de samenstelling van het bestuur gedurende dat jaar;
b. het aantal contribuerende leden aan het begin en het einde van dat jaar;
c. de hoogte van de contributie gedurende dat jaar;
d. de door de partij in dat jaar verrichte activiteiten.

Artikel 23

Bij het jaarverslag is gevoegd een financieel verslag, waarin ten minste is opgenomen:
a. de vermogenspositie aan het begin en het einde van het jaar;
b. een gespecificeerd overzicht van de inkomsten en uitgaven, alsmede een verklaring omtrent de getrouwheid van het financieel verslag van een registeraccountant, certified public accountant of accountants-administratieconsulent.

Artikel 24

De Commissie draagt ervoor zorg dat het jaarverslag en het financieel verslag tijdig voor een ieder ter inzage liggen.

Artikel 25

De Commissie kan nadere voorschriften stellen ten aanzien van de financiële administratie, het jaarverslag en het financieel verslag.

§ 5. Giften aan geregistreerde politieke partijen en kandidaten voor het lidmaatschap van de Staten

Artikel 26

1. In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt onder gift verstaan alle, door een geregistreerde politieke partij of kandidaat, direct of indirect ontvangen geldbedragen of op geld waardeerbare geleverde goederen en diensten, waar geen of een niet evenredige geldelijke of op geld waardeerbare tegenprestatie tegenover staat.

2. Bij een niet-evenredige tegenprestatie wordt als bedrag van de gift aangemerkt het verschil tussen de in het economisch verkeer gebruikelijke prijs en de feitelijk betaalde prijs.

3. Giften, gedaan aan een natuurlijke persoon, rechtspersoon of organisatie, met de bedoeling dat deze ten goede komen aan een politieke partij of kandidaat, worden beschouwd als giften aan de desbetreffende partij of kandidaat.

Artikel 27

1. Een politieke partij dan wel een kandidaat neemt een gift van eenzelfde gever die een kalenderjaar een bedrag of waarde van Afl.3000,- te boven gaat, alleen aan indien deze afkomstig is van:
a. kiesgerechtigde ingezetenen van Aruba;
b. niet-Nederlandse ingezetenen van Aruba, die tenminste gedurende

vijf jaar, voorafgaande aan het tijdstip waarop de gift werd gedaan, ingezetenen waren;

c. in Aruba gevestigde rechtspersonen en maatschappelijke organisaties.

2. Een politieke partij dan wel een kandidaat neemt geen giften aan van:

a. rechtspersonen waarin door het Land wordt deelgenomen;

b. dochterondernemingen van de in onderdeel a bedoelde rechtspersonen;

c. door het Land gesubsidieerde instellingen.

3. Een politieke partij en een kandidaat nemen geen anonieme giften aan.

4. Indien een politieke partij of kandidaat een geldbedrag ontvangt dat in strijd is met het eerste, tweede of derde lid, wordt de gift geretourneerd. Indien retourneren niet mogelijk is, wordt het geldbedrag overgemaakt op de daartoe aangewezen rekening van het Land. Indien het een gift in natura betreft, wordt de tegenwaarde daarvan overgemaakt op de daartoe aangewezen rekening van het Land, dan wel wordt de gift vernietigd.

5. Een op grond van het vierde lid overgemaakte bedrag komt toe aan het Land.

Artikel 28

1. Een persoon, bedrijf of instelling doet aan dezelfde politieke partij in een kalenderjaar in totaal ten hoogste voor een bedrag of waarde van Afl. 30.000,- aan giften als bedoeld in artikel 26.

2. Een persoon, bedrijf of instelling doet aan een kandidaat van een politieke partij in een kalenderjaar in totaal ten hoogste voor een bedrag of waarde van Afl. 20.000,- aan giften als bedoeld in artikel 26.

3. Giften van een persoon, bedrijf of instelling in een kalenderjaar aan eenzelfde politieke partij en aan kandidaten van diezelfde politieke partij gaan gezamenlijk een bedrag van Afl. 50.000,- niet te boven.

4. Giften die het in het eerste, tweede of derde lid gestelde maximum te boven gaan, worden niet aanvaard dan wel aan de gever geretourneerd. Artikel 27, vierde lid, tweede en derde volzin, is van toepassing.

5. Een op grond van het vierde lid overgemaakte bedrag komt toe aan het Land.

Artikel 29

1. Giften aan een politieke partij of kandidaat in contant geld, die een bedrag van Afl. 3.000,- te boven gaan, zijn verboden.

2. Artikel 28, vierde en vijfde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 30

1. Geregistreerde politieke partijen en kandidaten voor het lidmaatschap van de Staten houden een doorlopend en systematische registratie bij van alle ontvangen giften.

2. In de registratie wordt van elke gift vermeld:
a. de naam en het adres van de persoon, het bedrijf of de instelling die de gift heeft gedaan;
b. het bedrag of de waarde van de gift;
c. de datum van de gift;
d. of de gift is geretourneerd, overgemaakt aan het Land of vernietigd, op grond van de artikelen 27, vierde lid, 28, vierde lid, of 29, tweede lid.

3. De registratie bevat tevens een overzicht van de baten en lasten van overige fondswervende activiteiten.

4. Politieke partijen en kandidaten bewaren de registraties van giften tenminste tien jaar.

Artikel 31

1. Jaarlijks voor 1 februari wordt door politieke partijen een kopie van het op het voorafgaande jaar betrekking hebbende deel van de registratie, voorzien van een door de partij ondertekende verklaring, ingediend bij de Commissie.

2. De Commissie controleert de juistheid van de gedane opgaven.

3. Politieke partijen verschaffen ten behoeve van een controle als bedoeld in het tweede lid alle gevraagde inlichtingen en geven inzage in hun financiële administratie.

Artikel 32

1. De Commissie stelt een samenvattend overzicht op van de registraties over de betreffende periode.

2. Het overzicht bevat per politieke partij:
a. van elke gever de naam, woon- of vestigingsplaats, en het totale bedrag of waarde van de gedurende de betreffende kalenderjaar gedane giften, voor zover die giften in totaal een bedrag of waarde hebben van hoger dan Afl. 3.000,-.
b. het totale bedrag of waarde van de overige giften.
c. een geconsolideerd overzicht van de baten en lasten van de fondswervende activiteiten.

3. De Commissie maakt het overzicht uiterlijk 1 april van het jaar volgend op het kalenderjaar waarop het overzicht betrekking heeft openbaar.

Artikel 33

1. Kandidaten die deelnemen aan een verkiezing van de Staten van Aruba verstrekken tussen de 21ste en 14de dag voor de dag van de stemming voor deze verkiezing aan de Commissie een kopie van de registratie, bedoeld in artikel 30, eerste lid, betrekking hebbende op de periode vanaf 12 maanden voorafgaand aan de dag van de stemming tot en met de 21ste dag voor de dag van de stemming. De kopie van de registratie wordt voorzien van een door de kandidaat ondertekende verklaring.

2. Onverminderd het eerste lid verstrekken kandidaten die deelnemen aan een verkiezing van de Staten van Aruba uiterlijk de 7de dag na de stemming voor deze verkiezing aan de Commissie een kopie van de registratie, bedoeld in artikel 30, eerste lid, betrekking hebbende op de periode vanaf de 20ste dag voor de dag van de stemming tot en met de

dag van de stemming. De kopie van de registratie wordt voorzien van een door de kandidaat ondertekende verklaring.

3. De Commissie controleert de juistheid van de gedane opgaven.

4. Kandidaten verschaffen ten behoeve van een controle als bedoeld in het derde lid alle gevraagde inlichtingen en geven inzage in hun financiële administratie.

Artikel 34

1. De Commissie stelt een samenvattend overzicht op van de giften gedaan aan kandidaten gedurende de perioden, bedoeld in artikel 33, eerste en tweede lid. Artikel 32, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

2. De Commissie maakt het overzicht, betrekking hebbende op de periode bedoeld in artikel 33, eerste lid, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op de 7de dag voor de dag van de stemming, openbaar.

3. De Commissie maakt het overzicht, betrekking hebbende op de periode bedoeld in artikel 33, tweede lid, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op de 14de dag na de dag van de stemming, openbaar.

Artikel 35

Onverminderd artikel 31, eerste lid, zijn artikelen 33 en 34 van overeenkomstige toepassing op politieke partijen die deelnemen aan de verkiezing van de Staten van Aruba.

§ 6. Toezicht en handhaving

Artikel 36

1. De Commissie is belast met het toezicht op de naleving van de bij of krachtens deze landsverordening, in paragrafen 4 en 5, gestelde regels.

2. De Commissie is bevoegd, voor zover dat voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs noodzakelijk is:

a. alle inlichtingen te vragen;
b. inzage te verlangen van alle boeken, bescheiden en andere informatiedragers en daarvan afschrift te nemen of deze daartoe tijdelijk mee te nemen.

3. Een ieder verleent de door de Commissie gevorderde medewerking.

Artikel 37

1. In geval van overtredingen van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 21, 22, 23, 27, 30, 31, eerste en derde lid, 33 en 35, kan de Commissie een bestuurlijke boete opleggen.

2. Ter zake van de in het eerste lid bedoelde overtredingen kan de Commissie een bestuurlijke boete opleggen tot een bedrag van Afl. 5.000,- per afzonderlijke overtreding.

3. De Commissie stelt regels ten aanzien van de grondslagen voor de vaststelling van de hoogte van de bestuurlijke boete per overtreding; de overtredingen worden gerangschikt in categorieën naar de zwaarte van de overtreding met de daarbij behorende basisbedragen, mi-

nimumbedragen en maximumbedragen.

Artikel 38

1. De Commissie stelt de verdachte desgevraagd in de gelegenheid de gegevens waarop het opleggen van de bestuurlijke boete, dan wel het voornemen daartoe, berust, in te zien en daarvan afschriften te vervaardigen.

2. De Commissie stelt de verdachte in de gelegenheid om binnen een redelijke, door de Commissie te bepalen termijn, schriftelijk of mondeling, zijn zienswijze naar voren te brengen voordat de bestuurlijke boete bij beschikking wordt opgelegd.

3. Indien de Commissie nadat de verdachte zijn zienswijze naar voren heeft gebracht, beslist dat voor de overtreding geen bestuurlijke boete zal worden opgelegd, wordt die beslissing schriftelijk aan de betrokkene medegedeeld.

4. Indien de Commissie beslist dat er geen sprake is van een overtreding, wordt die beslissing schriftelijk aan de betrokkene medegedeeld.

Artikel 39

De beschikking tot het opleggen van de bestuurlijke boete vermeld:
a. de naam van de overtreder;
b. de overtreding alsmede het overtreden voorschrift;
c. het bedrag van de boete.

Artikel 40

1. De bestuurlijke boete is verschuldigd binnen zes weken na de dagtekening van de beschikking waarbij zij is opgelegd.

2. De bestuurlijke boete wordt vermeerderd met de wettelijke rente, te rekenen vanaf de dag waarop sedert de bekendmaking van de beschikking zes weken zijn verstreken.

Artikel 41

1. De bevoegdheid tot het opleggen van de bestuurlijke boete vervalt vijf jaren nadat de overtreding heeft plaatsgevonden.

2. Indien tegen de bestuurlijke boete bezwaar wordt gemaakt of beroep wordt ingesteld, wordt de vervaltermijn opgeschort tot onherroepelijk op het bezwaar of het beroep is beslist.

Artikel 42

1. Bij de geloofsbrief legt een als lid van de Staten gekozen verklaarde kandidaat aan de Staten over een door hem ondertekende verklaring dat hij niet in strijd heeft gehandeld met de bepalingen van deze landsverordening.

2. De kandidaat-minister dient bij de formateur, vooraf aan zijn aanvaarding als minister een door hem ondertekende verklaring af dat hij niet in strijd heeft gehandeld met de bepalingen van deze landsverordening.

Artikel 43

1. Handelen in strijd met de artikelen 28, 29 en 36, derde lid, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de derde categorie, dan wel met beide straffen.
2. De strafbare feiten, bedoeld in het eerste lid, zijn overtredingen.
3. Bij een veroordeling wegens een van de in het eerste lid genoemde overtredingen, kan de ontzetting van de in artikel 1:64, eerste lid, onderdeel a, van het Wetboek van Strafrecht bedoelde rechten worden uitgesproken.

§ 7. Geheimhoudingsplicht

Artikel 44

1. Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van deze landsverordening en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijk karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens.
2. Het eerste lid is niet van toepassing:
a. ten aanzien van de strafbare feiten omschreven in de artikelen 2:147 en 2:150 van het Wetboek van Strafrecht;
b. voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.
3. Vervolging inzake schending van de geheimhouding wordt slechts ingesteld op klacht van hem, te wiens aanzien de geheimhouding is geschonden.

§ 8. Slotbepalingen

Artikel 45

1. Het tijdstip van inwerkingtreding van deze landsverordening wordt vastgesteld in een landsverordening waarin tevens het invoerings- en overgangsrecht van de onderhavige landsverordening wordt geregeld.
2. Deze landsverordening kan worden aangehaald als Landsverordening politieke partijen.